

Bruselj, 18. november 2021
(OR. en)

13943/21

LIMITE

DATA PROTECT 260
JAI 1243
DIGIT 162
MI 840
FREMP 264

DOPIS O TOČKI POD „I/A“

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Odbor stalnih predstavnikov/Svet
Zadeva:	Stališče in ugotovitve Sveta o uporabi Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ – odobritev

1. V skladu s členom 62 Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ mora Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročila o vrednotenju in pregledu te direktive. Prvo poročilo mora predložiti do 6. maja 2022, nato pa vsaka štiri leta.

2. Isti člen določa, da mora Komisija pri pripravi poročila upoštevati stališča in ugotovitve Evropskega parlamenta, Sveta ter drugih ustreznih organov in virov.
3. V skladu s členom 62 direktive mora Komisija preučiti zlasti uporabo in delovanje poglavja V o prenosu osebnih podatkov v tretje države ali mednarodne organizacije, s posebnim poudarkom na odločitvah, sprejetih v skladu s členom 36(3) in členom 39 direktive.
4. Predsedstvo je na podlagi pripomb držav članic sestavilo besedilo, da bi pripravilo stališče Sveta. Delovna skupina Sveta za varstvo podatkov se je sestala 23. septembra in 14. oktobra, svetovalci za PNZ pa 8. novembra 2021. Stališče in ugotovitve Sveta, ki izhajajo iz tega pripravljalnega dela, so opisana in povzeta v tem dokumentu.
5. Odbor stalnih predstavnikov naj zato Svetu priporoči, da odobri priloženo stališče in ugotovitve o uporabi Direktive (EU) 2016/680. Komisija bo obveščena o stališču Sveta.

Stališče in ugotovitve Sveta o uporabi Direktive (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ

UVOD

1. Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ¹ (v nadaljnjem besedilu: direktiva) se je začela uporabljati 6. maja 2018, pri čemer je nadomestila Okvirni sklep Sveta 2008/977/PNZ. Cilj direktive je zagotoviti dosledno in visoko raven varstva osebnih podatkov fizičnih oseb ter hkrati olajšati izmenjavo osebnih podatkov med pristojnimi organi za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, vključno z varovanjem pred grožnjami javni varnosti in njihovim preprečevanjem v Uniji ter prenosom takšnih osebnih podatkov v tretje države in mednarodne organizacije. Direktiva je prvi instrument, ki temelji na celovitem pristopu k varstvu podatkov na področju kazenskega pregona in predstavlja pomemben napredek v primerjavi s prejšnjim okvirnim sklepom, ki je urejal le prenos podatkov med državami članicami.

¹ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ.

2. Komisija mora v skladu s členom 62 direktive Evropskemu parlamentu in Svetu predložiti poročila o vrednotenju in pregledu direktive. Prvo poročilo mora predložiti do 6. maja 2022, nato pa vsaka štiri leta. Isti člen določa, da mora Komisija pri pripravi poročila upoštevati stališča in ugotovitve Evropskega parlamenta, Sveta ter drugih ustreznih organov ali virov. Poleg tega lahko Komisija od držav članic in nadzornih organov zahteva informacije.
3. V skladu s členom 62 direktive mora Komisija preučiti zlasti uporabo in delovanje poglavja V o prenosu osebnih podatkov v tretje države ali mednarodne organizacije, s posebnim poudarkom na odločitvah, sprejetih v skladu s členom 36(3) in členom 39 direktive.
4. V zvezi s tem Svet meni, da stališča in ugotovitve ne bi smeli biti omejeni le na teme, ki so izrecno omenjene v direktivi, zato Komisijo poziva, naj v svojem prihodnjem poročilu ovrednoti in pregleda tudi drugo uporabo in delovanje direktive, ki nista posebej omenjena v členu 62. Komisija bi morala tudi upoštevati to stališče in ugotovitve Sveta, ki vključujejo prispevek pristojnih pravosodnih in policijskih organov ter izkušnje in prispevke ustreznih deležnikov; to bo pripomoglo k temu, da bo vrednotenje karseda celovito.

5. Komisija naj pri obravnavi uporabe in delovanja poglavja V direktive upošteva tudi opažanja nemškega predsedstva iz „*Poročila predsedstva o izmenjavi policijskih podatkov s tretjimi državami – Izkušnje pri uporabi člena 37 direktive o kazenskem pregonu*“ (v nadaljnjem besedilu: poročilo predsedstva) iz decembra 2020².
6. Delegacije so bile pozvane, naj pošljejo pisne pripombe, da se pripravijo stališče in ugotovitve Sveta³. Predsedstvo je na podlagi pripomb držav članic pripravilo osnutek besedila, o katerem je Delovna skupina za varstvo podatkov razpravljala na sejah 23. septembra in 14. oktobra, svetovalci za PNZ pa 8. novembra 2021. Stališče in ugotovitve Sveta, ki izhajajo iz tega pripravljalnega dela, so opisana in povzeta v tem dokumentu.
7. Svet opozarja, da direktiva velja šele od maja 2018, zato je verjetno, da bodo za reševanje nekaterih vprašanj, ki so jih opredelile države članice, koristne številnejše izkušnje pri uporabi direktive v prihodnjih letih. Za države članice bi bile koristne tudi dodatne smernice, zlasti Evropskega odbora za varstvo podatkov in po potrebi nadzornih organov za varstvo podatkov, pa tudi izmenjava informacij o nacionalnih praksah, razlagah Sodišča Evropske unije in vseh drugih relevantnih sodnih odločbah, na primer v *Strokovni skupini Komisije za Uredbo 2016/679 in Direktivo 2016/680*.
8. Svet je imel glede uporabe direktive več pripomb. V tem dokumentu so na kratko predstavljene nekatere teme, ki jih imajo države članice za še posebej pomembne. Komisija bi morala v prihodnjem poročilu ustrezno upoštevati tudi ta vprašanja.

² 13555/1/20 REV 1 (v angleškem jeziku).

³ 10885/21.

SPLOŠNE PRIPOMBE

9. Svet meni, da je direktiva, podobno kot Splošna uredba o varstvu podatkov, na področju, na katerem se uporablja, uspešna pri zagotavljanju ustreznega varstva osebnih podatkov. Svet meni, da je uvedba direktive precej vplivala in še naprej precej vpliva na ozaveščenost ter je še povečala varnost obdelave podatkov s strani pristojnih organov, zlasti pravosodnih in policijskih organov. Harmonizirani okvir spodbuja zaupanje in prispeva k lažji izmenjavi operativnih informacij med pristojnimi organi v državi članici in med državami članicami ter vsebuje dobra splošna načela za prenos osebnih podatkov v tretje države in mednarodne organizacije.
10. Svet si prizadeva zagotavljati dosledno in visoko raven varstva osebnih podatkov posameznikov ter spodbujati izmenjavo osebnih podatkov med pristojnimi organi držav članic, da bi se zagotovilo učinkovito pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah in policijsko sodelovanje. V zvezi s tem je Svet seznanjen s trenutnim dialogom med Komisijo in državami članicami o prenosu določb direktive v nacionalne pravne sisteme.
11. Vendar je treba poudariti, da se direktiva uporablja razmeroma malo časa. Zato se pričakuje, da bo mogoče več vprašanj rešiti, ko bodo države članice pridobile več izkušenj z uporabo direktive.

12. Svet priznava pomembno vlogo nacionalnih nadzornih organov za varstvo podatkov pri delovanju in dosledni uporabi direktive in splošne uredbe o varstvu podatkov. Obenem ugotavlja, da so se občutno povečale dejavnosti nadzornih organov za varstvo podatkov, povezane z izvajanjem njihovih novih nalog in pristojnosti, kar zadeva obdelavo podatkov s strani pravosodnih in policijskih organov, ter da je v veliko državah članicah mogoče opaziti pozitiven razvoj v smislu povečanja njim dodeljenih sredstev. Svet je seznanjen z ugotovitvami Evropskega odbora za varstvo podatkov o tem, kako se nadzornim organom za varstvo podatkov dodeljujejo sredstva za izvajanje nalog in odgovornosti⁴. Svet poziva države članice, naj nadzornim organom za varstvo podatkov dodelijo zadostne človeške, tehnične in finančne vire.

⁴ *Overview on resources made available by Member States to the Data Protection Authorities and on enforcement actions by the Data Protection Authorities (Pregled virov, ki so jih države članice namenile organom za varstvo podatkov, in izvršilnih ukrepov s strani organov za varstvo podatkov)*, 5. avgust 2021, https://edpb.europa.eu/our-work-tools/our-documents/other-guidance/overview-resources-made-available-member-states-data_en

13. Svet ugotavlja, da je bil na področju mednarodnih prenosov podatkov v skladu z direktivo doslej sprejet samo en sklep o ustreznosti, in sicer za Združeno kraljestvo⁵. V vseh drugih primerih razen za Združeno kraljestvo morajo pristojni organi uporabiti „ustrezne zaščitne ukrepe“ ali odstopanja na podlagi člena 38 direktive. Svet opozarja, da so sklepi o ustreznosti na podlagi člena 36 bistveno orodje za lajšanje varnega mednarodnega prenosa podatkov, in spodbuja Komisijo, naj aktivno sprejme nadaljnje ukrepe za promoviranje tega instrumenta pri tretjih državah in mednarodnih organizacijah. Hkrati je seznanjen z napredkom pri pogajanjih o pomembnih mednarodnih sporazumih glede sodelovanja na področju kazenskega pregona, kot so drugi dodatni protokol k Budimpeški konvenciji, dvostranski sporazum med EU in ZDA o dostopu do elektronskih dokazov ter krovni sporazum, ki zajema in dopolnjuje tudi vse dogovore o prenosu, ki jih države članice sklenejo z ZDA. Države članice in Komisijo spodbuja, naj preučijo, kako bi na primer lahko predložile več informacij in pojasnil, da bi zagotovili učinkovito uporabo alternativnih instrumentov iz poglavja V direktive.
14. Po mnenju Sveta bi bilo poleg tega koristno, če bi nadzorni organi za varstvo podatkov in Evropski odbor za varstvo podatkov upravljavcem in obdelovalcem zagotovil dodatne smernice v zvezi s posameznimi vprašanji. Tudi s prihodnjim poročilom Komisije o vrednotenju bi se lahko izpostavila potreba po posameznih praktičnih smernicah in drugih ustreznih sredstvih, da bi se zadostilo tej potrebi.

⁵ Izvedbeni sklep Komisije z dne 28. 6. 2021 v skladu z Direktivo (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta o ustreznem varstvu osebnih podatkov, ki ga zagotavlja Združeno kraljestvo (C(2021) 4801 final).

PRAVICE POSAMEZNIKOV, NA KATERE SE NANAŠAJO OSEBNI PODATKI

15. Po ugotovitvah Sveta več prenosov direktive v nacionalno zakonodajo temelji na nacionalnih zakonih, ki so obstajali že pred direktivo, vendar je direktiva dodatno izboljšala splošno raven varstva državljanov. Direktiva je povečala ozaveščenost posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, glede njihovih pravic in zagotovila skupni okvir za uveljavljanje teh pravic, kot je razvidno na primer iz povečanja števila zahtevkov posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki. To uveljavljanje pravic posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, pa je prispevalo tudi k večji ozaveščenosti med pristojnimi organi. Praktične izkušnje kažejo, da posamezniki, na katere se nanašajo osebni podatki, uveljavljajo predvsem pravico do dostopa in pravico do izbrisa, zlasti identifikacijskih podatkov.
16. Svet je seznanjen tudi z nalogo nadzornih organov za varstvo podatkov, da prav tako spodbujajo ozaveščenost pristojnih organov o uporabi direktive. Svet v zvezi s tem pozdravlja izmenjavo med pristojnimi organi in nadzornimi organi za varstvo podatkov, da bi se dodatno izboljšala raven varstva podatkov, zlasti kar zadeva pravice posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki.

MEDNARODNI PRENOSI PODATKOV

17. Svet meni, da so sklepi o ustreznosti bistveno orodje upravljavcev v zvezi z varnim prenosom osebnih podatkov v tretje države in mednarodne organizacije. Glede na to meni tudi, da je ključno, da takšni sklepi o ustreznosti temeljijo na izpolnjevanju vseh pogojev, določenih za takšne sklepe, tudi glede nadaljnjih prenosov. Sklepe o prenosu je treba poleg tega nenehno spremljati in redno pregledovati, kot zahteva pravo Unije, kar je bistveno zaradi zagotavljanja učinkovitega varstva pravic posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki.

18. Svet spodbuja Komisijo, naj aktivno sprejme nadaljnje ukrepe za sprejetje sklepov o ustreznosti za tretje države/mednarodne organizacije, ki izpolnjujejo merila. Čeprav je Komisija v preteklosti poudarila, da se bo raven varstva podatkov v tretji državi ali mednarodni organizaciji preučila le na zahtevo te tretje države/mednarodne organizacije, bi se morala Komisija o sklepih o ustreznosti v skladu s členom 36(3) direktive posvetovati z morebitnimi upravičenimi tretjimi državami/mednarodnimi organizacijami, zlasti s pomembnimi mednarodnimi partnerji Unije na področju pravosodnega in policijskega sodelovanja, ob upoštevanju obsega in vrste prenosov podatkov za namene kazenskega pregona in dejstva, ali bodo pogoji za sprejetje sklepa o ustreznosti verjetno izpolnjeni. Svet poziva Komisijo, naj s Svetom vzdržuje tesen dialog o možnih prednostnih državah za začetek dialoga o ustreznosti in redno obvešča Svet o napredku, ko bo Komisija začela tak dialog.
19. Svet opozarja na „*Poročilo predsedstva o izmenjavi policijskih podatkov s tretjimi državami – izkušnje pri uporabi člena 37 direktive o kazenskem pregonu*“ iz decembra 2020. V zvezi s tem Svet meni, da so smernice o minimalnih zaščitnih ukrepih še posebej pomembne, kadar se država članica pogaja o dvostranski pogodbi o policijskem sodelovanju ali pogodbi o medsebojni pravni pomoči s tretjo državo ali kadar izvaja oceno v skladu s členom 37(1)(b) direktive.

20. V ta namen Svet meni, da bi nadaljnje informacije in smernice lahko olajšale učinkovito uporabo alternativnih instrumentov iz poglavja V. Ključno vlogo pri tem imajo Evropski odbor za varstvo podatkov in nadzorni organi v državah članicah, ki svetujejo pristojnim organom. Svet pozdravlja dejstvo, da je Evropski odbor za varstvo podatkov to vprašanje vključil v svojo strategijo za obdobje 2021–2023, in napovedal, da bo oblikoval smernice za spodbujanje uporabe orodij za prenos, ki zagotavljajo v osnovi enakovredno raven varstva⁶. Svet pozdravlja tudi dejstvo, da je Evropski odbor za varstvo podatkov napovedal⁷, da bo v svoja prizadevanja za pripravo smernic v zvezi s členom 37 direktive vključil ugotovitve iz poročila predsedstva ter dodatne informacije in pripombe držav članic. Svet poziva Evropski odbor za varstvo podatkov, naj v zvezi s tem upošteva praktične potrebe in pogoje za prenose podatkov tretjim državam/mednarodnim organizacijam na področju pravosodnega in policijskega sodelovanja.

OZAVEŠČANJE IN IZBOLJŠANJE KOMPETENC NA PODROČJU VARSTVA PODATKOV

21. Uvedba direktive je vplivala in še vedno močno vpliva na ozaveščenost pristojnih organov o pomenu varstva podatkov.
22. Svet ceni vlogo in funkcijo pooblaščenih oseb za varstvo podatkov, ki je na eni strani prinesla pozitiven učinek za pristojne organe, kar zadeva njihovo skladnost s pravili o varstvu podatkov, in na drugi strani izboljšala ozaveščenost.
23. Kar zadeva ozaveščanje, so države članice zagotovile, da se v upravnih in operativnih službah redno organizirajo usposabljanja o temah, povezanih z varstvom osebnih podatkov, poleg tega pa nekatere države članice prek platforme za e-učenje ponujajo tudi možnost spletnega usposabljanja za vse uslužbence v izvršnih in upravnih službah.

⁶ https://edpb.europa.eu/sites/default/files/files/file1/edpb_strategy2021-2023_en.pdf.

⁷ Dopis predsednika Evropskega odbora za varstvo podatkov Stalnemu predstavništvu Zvezne republike Nemčije pri Evropski uniji z dne 26. februarja 2021. Glej dokument 6767/21.

24. Svet poziva države članice k nadaljnjim naložbam v krepitev zmogljivosti in razširitev kroga strokovnjakov za pravosodno in policijsko sodelovanje, specializiranih za področje varstva podatkov, varnosti podatkov in tehnologije, da bi nadalje razvili zmogljivosti pristojnih organov za obvladovanje tveganj, povezanih z uporabo novih tehnologij. V zvezi s tem bi morale institucije, agencije in organi Unije, kot so Komisija, ENISA, Europol, Evropski odbor za varstvo podatkov ali Evropski nadzornik za varstvo podatkov, podpirati države članice v skladu s svojimi pooblastili.
25. Svet spodbuja Komisijo in države članice, naj več vlagajo v konsolidacijo strokovnega znanja in izkušenj ter zagotavljanje človeških virov, da bi pripomogli k izvajanju direktive v vsakodnevnem delovanju pristojnih pravosodnih in policijskih organov. V zvezi s tem bi bilo treba posebno pozornost nameniti sestankom, organiziranim v okviru Evropske mreže strokovnjakov za varstvo podatkov, o razširjanju dobrih praks in izmenjavi mnenj o vprašanih varstva podatkov. Svet kot koristen nadaljnji korak pozdravlja pobudo Komisije, da bi se vzpostavila ter finančno in logistično podprla mreža pooblaščenih oseb za varstvo podatkov iz pristojnih organov, agencij za pravosodje in notranje zadeve ter Evropskega javnega tožilstva. Mreža bi delovala kot stalna pobuda, ki se sestane vsaj dvakrat letno, njen namen pa bi bila izmenjava informacij in najboljših praks o uporabi direktive med pooblaščenimi osebami za varstvo podatkov iz pristojnih organov. Predstavniki mreže bi morali zagotoviti, da se njihovo delo medsebojno dopolnjuje.

VARNOST OBDELAVE

26. Direktiva prispeva k zagotavljanju varnosti pri obdelavi osebnih podatkov, vključno z izboljšanjem ravni varnosti podatkov na področju kazenskega pregona, varnostnih načrtov, posodobitve informacijskih sistemov in organizacijskih ukrepov, ocene učinka v zvezi z varstvom podatkov in vodenja dnevnika sistema. Čeprav je to nenehen proces in v zvezi s tem ostajajo praktični izzivi za pristojne organe, na primer pri izvedbi ocen učinka v zvezi z varstvom podatkov, se Svet zaveda izboljšav za varnost podatkov, ki jih je prinesla uporaba direktive.

RAZVOJ NOVIH TEHNOLOGIJ

27. Svet poudarja pomen tehnološko nevtralne direktive, ki omogoča nadaljnji tehnološki razvoj.
 28. Svet poziva Komisijo, naj upošteva, da nova pobuda, na primer na področju umetne inteligence, ne sme povzročiti neusklajenosti novih zakonodajnih pobud s horizontalnimi instrumenti za varstvo podatkov. Svet meni, da bi morale biti vse zakonodajne in nezakonodajne pobude na ustreznih področjih oblikovanja politik in zakonodaje EU skladne z okvirom EU za varstvo podatkov.
-